

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2885

Vragen van de leden **Ulenbelt** en **Karabulut** (beiden SP) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *bevrijding uit slavernij van Roemeense arbeiders*. (Ingezonden 19 mei 2009)

- 1 Wat is uw reactie op het bericht dat enkele tientallen Roemeense arbeiders zijn bevrijd uit «slavernij»?¹
- 2 Waarom zijn deze arbeiders op de bus naar Roemenië gezet en zijn ze niet in de gelegenheid gesteld om voorlopig in Nederland te blijven om achterstallig loon te vorderen? Wilt u deze arbeiders helpen zodat zij alsnog het loon krijgen dat hun is beloofd? Zo nee, waarom niet?
- 3 Door welke organisatie in Nederland, Roemenië of elders zijn deze arbeiders in contact gebracht met de eigenares van het aspergebedrijf?
- 4 Beschikte de werkgeefster over tewerkstellingsvergunningen? En zo ja, voor hoeveel mensen en voor welke periode?
- 5 Heeft het UWV bij het eventueel verlenen van de tewerkstellingsvergunningen de huisvesting gecontroleerd? Zo ja, wat waren de bevindingen? Zo nee, waarom niet?

- 6 Was het UWV op de hoogte van een eerdere veroordeling van deze werkgeefster voor het in 2005 overtreden van regels omtrent tewerkstellingsvergunningen? Is de toen opgelegde boete van 128.000 E door haar betaald? Zijn niet betaalde belastingen en premie ingevorderd? Zo ja, voor welk bedrag? Zo nee, waarom niet? Is het waar dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een «mediationtraject» is gestart? Zo ja, wat behelst dat?²
- 7 Heeft deze werkgeefster voor de jaren 2006, 2007 en 2008 tewerkstellingsvergunningen aangevraagd en gekregen? Is in die jaren nagegaan of de regels voor tewerkstelling van buitenlanders en huisvesting werden nageleefd? Zo ja, wat waren de bevindingen? Zo nee, waarom niet?
- 8 Waarom is de werkgeefster niet aangehouden? Welke stappen worden nu door de justitie en andere autoriteiten gezet?
- 9 Bent u voornemens om werkgevers die recidiveren bij overtreding van regels voor tewerkstellingsvergunningen voortaan deze vergunningen te onthouden? Zo nee, waarom niet?

- 10 Hoe is de gemeente omgegaan met klachten van de burens?³
- 11 Hoe is de gemeente omgegaan met de aanvraag voor huisvesting van buitenlandse arbeiders op haar bedrijf?³ Waarom heeft de gemeente de huisvesting van buitenlandse arbeiders op het bedrijfsterrein gedoogd?⁴
- 12 Welke lessen trekt u, de Arbeidsinspectie en het UWV uit deze situatie?
- 13 Wat gebeurt er met de asperges die nog op het land staan? Worden die geoogst? Door wie?

¹ De Telegraaf, 16 mei 2009: «Slaven bevrijd uit aspergeboerderij» http://www.telegraaf.nl/binnenland/3945477/_Slaven_bevrijd_uit_aspergeboerderij_.html?p=2,1

² ED.nl, 31 mei 2008 <http://www.ed.nl/regio/helmondregio/3201237/Boetes-aspergeteler-voor-illegalen-terecht.ece>

³ AD.nl, 17 mei 2009: «Klachten nam gemeente nooit serieus» http://www.ad.nl/binnenland/3227604/Klachten_nam_gemeente_nooit_serieus.html

⁴ de Ondernemer, 18 mei 2009: «Kweekster kreeg ook vorig jaar al een forse boete» <http://www.deondernemer.nl/artikel/1560718/Kweekster-kreeg-ook-vorig-jaar-al-een-forse-boete>

Antwoord

Antwoord van minister **Donner**
(Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
(ontvangen 9 juni 2009)

1 t/m 3

Zoals gemeld in mijn brief van 26 mei j.l., gaven 36 personen aan dat ze zo snel mogelijk terug naar Roemenië wilden gaan. Deze personen gaven hier de voorkeur aan boven het voorlopig in Nederland blijven om hun achterstallige loon te kunnen vorderen. De gemeente heeft daarop voor vervoer gezorgd. Zo mogelijk, zal ik deze personen laten informeren over de mogelijkheid om een civiele vordering van eventueel achterstallig loon in te stellen. Uit onderzoek zal moeten blijken wat de rol van een bemiddelingsorganisatie is geweest.

4 t/m 8 en 13

Op het moment van de controle op 15 mei jl. beschikte de werkgever in Someren over 41 tewerkstellingsvergunningen (twv's) voor 41 personen. De vergunningen zijn geldig van 1 april tot 1 juli 2009. Voor de controle van huisvesting van arbeidsmigranten is de gemeente verantwoordelijk. Wel dient de werkgever bij elke twv-aanvraag te verklaren dat de huisvesting veilig en hygiënisch is. De werkgever dient daartoe een aantal vragen te beantwoorden. Omdat de huisvesting tot in 2008 op orde was, had UWV geen redenen om aan de verklaring van de werkgever te twijfelen en UWV had geen negatieve signalen ontvangen omtrent de huisvesting. Het is alleen mogelijk om twv's te weigeren als een eerder opgelegde boete onherroepelijk is. Omdat hiervan geen sprake was, waren de eerder opgelegde boetes geen grond om de gevraagde twv's niet toe te kennen. In mijn brief van 26 mei jl. treft u de gegevens aan over toegekende en geweigerde twv's, evenals gegevens over de opgelegde boetes en de betaling daarvan. Daarin is ook vermeld dat UWV en de werkgever op verzoek van de bestuursrechter een mediation traject hebben doorlopen. Wat betreft de stappen van justitie en andere autoriteiten verwijs ik naar het lopende onderzoek. Begin mei, dus nog voor de controle van 15 mei j.l., had het bedrijf in Someren overigens 35 nieuwe twv's aangevraagd op basis van de zgn Calamiteitenregeling. Bij deze regeling gaat het om een versnelde

behandeling van twv-aanvragen, in het geval van een noodsituatie, zoals het niet op komen dagen van werknemers. Op 27 mei heeft UWV deze twv's aan het bedrijf toegekend. Uit de aanvraag bleek namelijk dat de werkgeefster aan de vereisten voor een twv had voldaan. Zo bleek uit de conceptarbeidsovereenkomst dat de beloning conform de CAO was. Verder had ze voldoende inspanningen gepleegd om binnenlands of Europees aanbod te werven (vacaturemelding bij UWV; plaatsen van advertenties; een beroep gedaan op uitzendbureaus en op de internationale wervingssite EURES). Verder had ze nieuwe huisvesting voor haar werknemers geregeld. De gemeente heeft aan UWV een schriftelijke verklaring afgegeven dat deze huisvesting geschikt is. Dit betekent dat de oogstwerkzaamheden worden voortgezet. In de week van 25 mei heeft het bedrijf 15 twv's aangevraagd. De afhandeling daarvan loopt nog.

9 t/m 12

De mogelijkheid zal worden onderzocht of UWV eerder dan nu het geval is een twv kan weigeren aan een werkgever die eerder vreemdelingen heeft laten werken zonder twv. Op basis van het bestemmingsplan van de gemeente was huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten in het buitengebied van deze gemeente niet toegestaan. De gemeente is voornemens het bestemmingsplan daarop aan te passen. In de tussentijd gedoogde ze de huisvesting in het buitengebied, mits sprake zou zijn van brandveilige huisvesting. Voor de lessen die getrokken zijn uit deze situatie verwijs ik naar de maatregelen, opgenomen in mijn brief van 26 mei.